

अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

कावासोती नगरपालिका, नवलपरासी (व.सु.पूर्व)

आर्थिक वर्ष २०७६/७७

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं

Serving the Nation and the People

दूरदृष्टि (Vision)

जनहितकालागी जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुन प्रयत्नशील रहने ।

(We strive to be a credible institution in promoting accountability, transparency and integrity for the benefit of the people)

गन्तव्य (Mission)

सरोकारवालालाई सार्वजनिक कोषको दक्षतापूर्ण उपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त पार्न स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide independent and quality audit service to assure our stakeholders that the public funds are efficiently used)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको कार्यालय Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाण्डौ, नेपाल

Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

(बागमती र गण्डकी प्रदेश लेखापरीक्षण महा-निदेशनालय)

पत्र संख्या: २०७८/७९

च.नं.: २०८

मिति: २०७८।०५।०४

श्री नगर प्रमुखज्यू
कावासोती नगरपालिका,
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
नवलपरासी (व.सु.पूर्व) ।

विषय:- लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारबाहीको लागि अनुरोध छ ।

—
श्री द्वारा॑
—
४/८
—
२८/०८/२८

कावासोती नगरपालिका
दर्ता नं. ४६२
दर्ता मिति: २०८८।०५।८८

(इन्द्र प्रसाद आचार्य)
नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, भित्रव्ययीता, कार्यादशता, प्रभावकारीता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकाकाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाको जिम्मेदारी स्थानीय तहको २०७६।७७ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विषेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुन्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विपर्यहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मित्रव्ययिता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरूप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बौँडफौटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय ठेका व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारीता नअएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अवण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत सोझै खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, वितरणमूँखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा दुके आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिएबमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, वैक हिसाब विवरण तयार गर्ने नगरेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा लेखा समितिको गठन, कार्यक्षेत्र, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा हुन बाँकी रहेको पाइएको छ । लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजु उपर अपेक्षितरूपमा आवश्यक कारबाही भए गरेको समेत देखिएन ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्ष प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ ।

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)
महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

बबरमहल, काठमाण्डौ, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

(बागमती र गण्डकी प्रदेश लेखापरीक्षण महा-निर्देशनालय)

पत्र संख्या: २०७८/७९ च.नं.: १४८

श्री नगर प्रमुखज्यू
कावासोती नगरपालिका,
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
नवलपरासी (ब.स.पू.)।

मिति: २०७८। ०५। ०४

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

कैफियत सहितको राय

हामीले कावासोती नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६। ७७ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आय व्यय विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७७ आपाद ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७६। ७७ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आय व्यय विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानून र परम्परा बमोजिम सारभूत रूपमा सहि तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको रायव्यक्त गर्ने आधार

१. नगरपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन।
२. लेखापरीक्षणबाट रु. ३ करोड ३० लाख ७५ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु. २५ लाख ४८ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु. ५६ लाख ७४ हजार नियमित गर्नुपर्ने रु. ५२ लाख ३६ हजार र पेस्की बाँकी रु. १ करोड ९६ लाख १७ हजार रहेको छ।
३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्योराहरूका सम्बन्धमा मिति २०७७। १२। ०५ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रिया सहितका प्रमाण कागजातका आधारमा फछ्यौट भएका दफाहरू हटाई कायम व्यहोराको अन्तिम प्रतिवेदन पाना २७ (सताईस) यसैसाथ संलग्न छ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेस्की बाहेक सम्पति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचार संहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गलितका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। नगर प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गलती समेतका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गलती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गलतीलाई सारभूत रूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

इन्द्र प्रसाद आचार्य
नायव महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328

email: aag.mgmt@oagnep.gov.np

Web Page: www.oagnep.gov.np

“जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था”

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

स्थानीय संग्रह कोष: आर्थिक वर्ष २०७६। ७७ को स्थानीय संग्रह कोष आय व्यय हिसावको संक्षिप्त अवस्था निम्न वर्णनमा रहेको छ।

नं	विवरण	आय तर्फ		व्यय तर्फ	
		रकम	रकम	विवरण	रकम
	गरा बर्षको जिम्मेवारी		१३४३६१८३७	चालु खर्च	३५९६४९२५१
क)	नगद	१३४३६१८३७		पूँजीगत खर्च	४०३१२२५३६
ख)	बैंक			वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी	
	राजश्व (आन्तरिक आय)		२२८२६०८१२	क) ऋण/व्याज भुक्तानी	
क)	आन्तरिक राजश्व	६७७१११६१		ख) व्याज भुक्तानी	
ख)	राजश्व बाडफाउँड संघीय सरकार	९०२२०५३८		लगानी	
ग)	राजश्व बाडफाउँड प्रदेश सरकार	७०३२९११३			
	वित्तीय हस्तान्तरण		४५०१८०९४६	ऋण लगानी	
क)	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१७१००००००		अन्य लगानी	
ख)	सशर्त अनुदान	२७४२७७७५६		फिर्ता खर्च	
ग)	समपूरक अनुदान	३४१६६००		धरौटी फिर्ता	१२९४८११
घ)	विशेष अनुदान	१४८६५९०			१२९४८११
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		३३०२००००	सर्सत अनुदान फिर्ता	
क)	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१३०२००००		LGCDP को रकम	
ख)	सशर्त	१०००००००		अर्थ वजेट	
ग)	समपूरक/विशेष अनुदान	१०००००००		विपद व्यवस्थापत कोष खर्च	७९३५३४९
	अर्थ वजेट			कोष खर्च	
	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त				
	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति			क) नगद मौज्दाता	
क)	ऋण/साँचा/व्याज प्राप्ति			बैंक मौज्दाद	१४८८६२९२०
ख)	अन्य प्राप्ति			संचित कोष खाता	८१६३२२०३
	जनसहभागिता नगद विपयगत निकायबाट	३९६५९३०५	३९६५९३०५	चालु खर्च खाता	७१०५८३२
	प्राप्त रकम			पुँजिगत खर्च खाता	३९४७३१४६
	सामाजिक सुरक्षा			धरौटी खाता	१२६२७०३४
	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम			विभाज्य कोष खाता	०
१	धरौटी आय	१३९२१९१४	१३९२१९१४	कर्मचारी कल्याण कोष खाता	४४७१३५२
१	विपत व्यवस्थापन कोष	११४८८७०२	११४८८७०२	विपद व्यवस्थापत कोष खाता	३५५३३५३
१	जिल्ला समन्वय समिति	५५०००००	५५०००००	चेक साठन बॉक्स	
१	कर्मचारी कल्याण कोष	४४७१३५२	४४७१३५२		
	जम्मा	९२०८६४८६८	९२०८६४८६८	जम्मा	९२०८६४८६८
					९२०८६४८६८

परिचय – स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकार संचालन गर्ने उद्देश्यले यस नगरपालिकाको स्थापना भएको हो। स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवृद्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु नगरपालिकाको उद्देश्य रहेको छ। गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित यस नगरपालीका अन्तर्गत १७ वटा वडा रहेका छन्। यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल ११४ वर्ग कि मि र पछिल्लो जनगणना अनुसार ६२४८९ जनसंख्या रहेको छ।

१. **वित्तीय विवरण** – स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको शावण १ गतेदेखि आगामी वर्षको आषाढ मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यवयको हिसाव राखुपर्दछ। सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिएञ्जुसार पालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्।
  - स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषबाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन।
  - महालेखा परीक्षकको कार्यालिको आ व २०७५।७६ को लेखापरीक्षणको अन्तिम प्रतिवेदन अनुसार गत आ व को मौजदात अ ल्या १२०३४५२८।५३ रहेकोमा पालिकाले पेश गरेको एकिकृत आर्थिक विवरण अनुसार १३४३६१८७।०० देखाएकोले रु १४०१६५४४।४७ मौजदात बढी सारेको देखिन्छ। सो सम्बन्धमा नगरपालिकाले यकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।
  - पालिकाले पेश गरेको एकिकृत आर्थिक विवरण अनुसार वर्षान्तको बैंक मौजदात (बैंक स्टेटमेन्स अनुसार) रु १४८८६२९२० देखिन्छ तर शुत्रको वित्तिय प्रतिवेदन मलेप फारम नं २७२ अनुसार रु १६१५९८६०४।७९ देखिएकाले शुत्रमा रु १२७३५६८४।७९ बढी देखिन्छ। सो सम्बन्धमा नगरपालिकाले यकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।
  - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ आषाढ मसान्त भित्र सबै खर्च खाताहरु बन्द गरी खर्च हुन बाँकी रकम संचितकोष फिर्ता गर्नुपर्नेमा नगरपालिकाले पेश गरेको एकिकृत आर्थिक विवरण अनुसार नगरपालिकाको चालु खर्च खातामा ७१०५८३२ र पूर्जींगत खातामा रु ३९४७३१४६। मौजदात बाँकी देखिन्छ। पालिकाले ऐन अनुसार आषाढ मसान्त भित्र सबै खर्च खाताहरु बन्द गरी बाँकी रकम संचितकोषमा फिर्ता गर्ने गरी आर्थिक कारोबार गर्नुपर्दछ।
  - स्थानीय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरूपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलब्ध गराएको स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) अनुसारको वित्तीय प्रतिवेदन र पालिकाले पेश गरेको एकिकृत आर्थिक विवरणका तथ्याङ्कमा एकरूपता देखिदैन। प्रत्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अधावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ।
२. **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल बमोजिम रहेका छन्।
  - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभूत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन।

- पालिकाले २०७६। ७७ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोबारको अनुसुची २११ बमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन।
- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन। साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन।
- कार्यालयको श्रेस्ता र वैक विचको हिसाब फरक परे वा नपरेको सम्बन्धमा वैक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाब मिलान भए नभएको सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिए।
- राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन।
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन।
- स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको विश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन।
- दिगो विकास योजना (२०१५-२०३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरू तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति रहने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले उक्त समिति गठन गरेको पाईएन।
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न व्यक्ति तथा संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो।
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन।
- जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन।
- मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६क मा ठेका सम्झौता र कर भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिएको तथा इ-टीडिएस गरेको पाईएन।
- कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।
- ठेकाहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेका अभिलेख खाता र कटिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।
- स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाईएन।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाएको पाईएन।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन।
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकावाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन।
- पालिकाले आयोजना कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन।
- सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय-व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन।
- वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन। शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन।
- सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन।
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको २०७३। १२। २५ को परिपत्र अनुसार यस पालिकामा समाहित भएका साविकका गाँउ विकास समितिको नाममा रहेका पेशकी तथा वेरुजुको लगत तयार गरेको पाईएन।
- आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ९ (६) वमोजिम नगद प्राप्त हुने रकम दैनिक रूपमा दाखिला गर्नुपर्ने र दैनिक रूपमा बैंक दाखिला गर्न नसकिने भएमा कार्यालय प्रमुखले कारण उल्लेख गरी सात दिन भित्र बैंक दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा स्थानीय तह अन्तरगतका वडाहरूले कतिपयले पन्थ दिन, मासिक रूपमा र कतिपयले २, ३ महिना पछि मात्र दाखिला गर्ने गरेको,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७ वमोजिम स्थानीय तहले भू- जोखिम संवेदनशीलताका आधारमा जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड तोक्नुपर्ने र त्यस्तो मापदण्डको अधीनमा रही तोकेको क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माण गर्न स्वीकृति दिन सक्ने व्यवस्था भएकोमा यस स्थानीय तहले जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड बनाई लागू गरेको देखिएन।
- वजेट तथा वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार नगरेकोले पालिकाको वजेट, शर्शत तथा विषयगत अनुदानको कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आए नआएको र कार्यक्रम अनुसारको प्रगति भए नभएको संबन्धमा एकिन गर्न सकिएन।
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ५ क वमोजिम कर्मचारीहरूको कार्य विवरण बनाई लागु गरेको पाईएन।
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ (२) ख वमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेखेको पाईयो।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ उपनियम (११) मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि भौतिक संरचनाहरूको विवरण खुलाई अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले विगत वर्षदिखि भएको कार्यको लगत नराखेको कारण एकै योजनालाई एक भन्दा बढी वर्षमा विनियोजन हुन सक्ने

देखिएको,

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २२ अनुसार कामलाई व्यवस्थित गर्न लेखा समिति, सुशासन समिति लगायतका समिति तथा विशेष समिति गठन गर्न सक्ने उल्लेख भएकोमा गठन नभएको कारण संस्थागत सुशासनको स्थितिको बोर्मा मुल्यांकन गर्न सक्ने स्थिति नभएको,
- सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ को दफा २५ मा सूचनाको माग, सो अनुरूप सूचना प्रवाहको अवस्था वा सूचना दिन इन्कार गरेको अभिलेख राख्नुपर्ने जस्ता सूचना माग गर्नेको विवरण तथा सूचनाको संक्षिप्त विवरण आदिको विवरण राख्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सूचना माग र प्रवाहको अभिलेख व्यवस्थापन नगरेको,

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले हालसम्म आफ्नो अधिकार संचारित्रका १० बटा ऐन र ४७ बटा निर्देशिका कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाई लागू गरेको भएता पनि पालिकावाट संपादन हुने कार्यसंग सम्बन्धित कार्यविधि तथा मूल्य ऐन नै नवाई कार्यविधि बनाएको पाइयो।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ को दफा ३ मा फोहोरको व्यवस्थापन गरी गाउँ तथा नगर सफा राखे जिम्मेवारी स्थानीय तहको हुने उल्लेख भएकोमा पालिकाले फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न दिर्घकालिन योजना बनाई कार्यान्वयन गरेको पाइएन।

- सामाजिक सुरक्षा नियमावली २०७६, को नियम २३(१) मा स्थानीय तहले आफ्नो संचारित्र वितरण गरिएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको चौमासिक तथा बार्षिक प्रतिवेदन अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी विभाग तथा प्रदेशको सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नियम हेतु निकायमा पठाउनु पर्नेमा पालिकाले समयमा प्रतिवेदन गर्ने कार्य गरेको पाइएन।

- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ दफा ३३ (क) मा आगामी आर्थिक वर्षमा भत्ता प्राप्त गर्नेहरुको विवरण सम्बन्धित वडा समितिहरुको सिफारिसका आधारमा स्थानीय तहको सभामा पेश गर्नुपर्नेमा नगरेको साथै पालिकावाट फालाएको रकम लाभग्राहीको खातामा बैंकले १५ दिनभित्र जम्मा गरी प्रत्येक खातामा जम्मा भएको रकम देखिने विवरण सहितको (Reverse Feed) विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा नगरपालिकामा उत्कृ शर्तजुसार वैकवाट चौमासिक रूपमा जम्मा भएको विवरण देखिएन। लेखापरिक्षणको क्रममा मात्र लाभग्राहीको खातामा जम्मा भएको खाताको विवरण सहितको विवरण प्राप्त भएको छ।

- निष्क्रिय खाता: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ अनुसूचि ७ को बुंदा न ७ मा सामाजिक सुरक्षा विशेष बचत खाता संचालन गर्ने बैंक तथा नितिय संस्थाले यस प्रकारका विवरण खाताहर मध्ये निष्क्रिय खाताको विवरण प्रत्येक शावण र माघ अनुसूची ८ को बुंदा ने १० मा बैंकले निष्क्रिय खाताको विवरण स्थानीय तहलाई दिनुपर्ने व्यवस्था छ । लेखापरिक्षणको क्रममा विवरण मात्र गरेपछात निष्क्रिय खाताको प्रमाणित विवरण प्राप्त नभएकोले निष्क्रिय खाता भए नभएको याकिन हुन सकेन । पालिका र अन्तर्गतका बडाको स्वामित्वमा रहेको भवन, जग्गा, सबारी साधन, फर्निचर तथा विद्युतिय सामान लायतका सम्पत्तीको मुल्याङ्कन समेत देखिने गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन। तसर्थे पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वसनीय बनाई सेवा प्रवाह तुइद बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

- कर्मचारी दरबन्दी र पदवुत्ति: नगरपालिकावाट गरिएको संगठन तथा व्यवस्थापन संबंधितका अधारमा

पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि प्रशासनिकतर्फ र प्राविधिकतर्फ समेत २२४ कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा १५२ पदपूर्ति भई ७२ पदमा रिक्त दरबन्दी रहेको देखिन्छ। पद पुर्ति मध्ये ५२ जना करार र १६जना ज्यालादारीमा रहेका छन्। नगरपालिकाले रिक्त पद पूर्ति गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखियो।

४. बजेट पेश, पारित र अछितयारी - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अछितयारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस स्थानीय तहमा रु ८९ करोड ०९ लाख ८३ हजारको बजेट २०७६। १०३। १० मा पारित भएको छ। बजेट पारित पश्चात नगरपालिका प्रमुखले ७ दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अछितयारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार २०७६। ४। १ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई अछितयारी प्रदान गरेको पाइयो। नगरपालिकाले ऐनमा भएको व्यस्थाको पालना गर्नु पर्दछ ।

५. अनुदान फिर्ता: संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने सम्पुरक वाहेकका अनुदान वर्षभरी खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले तसो चौमासिकमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको लागि विभिन्न ९ वटा बैंक लाई दिएको पेशकी रकम आषाढ मान्तसम्ममा फछ्यौट नभई २०७७ श्रावणमा फछ्यौट भएकोमा खर्च नभई बाँकी रहेको रकम सम्बन्धित पालिकाको खातामा रहेको रु ४२७६००। फिर्ता गरी सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु---

६. सेवा प्रवाह: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ मा पालिका तथा वडा कार्यालयको काम कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष जन्मदर्ता ८६६ वटा, मृत्युदर्ता ३७८ वटा, नाता प्रमाणित ११५६ वटा, नागरीकता सिफारिश ११२२ वटा वसाइसराई ३६१ घरबाटो सिफारिस २३५२ र अन्य ६७६४ वटा दर्ता तथा सिफारीस गरी सेवा प्रवाह गरेको छ। पालिकाले अन्यमा के के नखुलाएकोले यथार्थ मान्न सकिएन तसर्थ पालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड समेत बनाएको छैन। ऐन बमोजिम कानून बनाई सोको अभिलेख व्यवस्थित गर्नु पर्दछ ।

७. न्यायीक समिति - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र दुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी दुङ्गो लगाउन बाकी ४ र यो वर्ष थप भएको १३२ गरी कुल १३६ विवाद दर्ता भएकोमा ७६ वटा मात्र फछ्यौट भई ५७ बाँकी देखिन्छ। न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी दुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

८. योजना र कार्यान्वयन - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिककरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरूप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र दुके योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ। साना तथा दुके योजनामा बजेट विनियोजन गर्दा दीर्घकालिन उपलब्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ

क्र. सं.	विवरण	योजना संख्या	रकम
१	रु १ लाख भन्दा कमको योजना	१०	६३२५७८
२	रु एक लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	८४	३५२६४३२८
३	रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना	१३८	११२६२३५२५
४	दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मा योजना	१६७	१६०५१६९७२
५	५० लाख भन्दा माथिका योजनाहरु	३०	३३४२१४०५१

९. चौमासिको खर्चको स्थिति: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यालयका तथा गराएको विवरण अनुसार चौमासिकगत पूँजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ। आपाठ महिनामा मात्र कूल वार्षिक खर्चको करिव ५६.६५ प्रतिशत खर्च भएको छ। यसरी आर्थिक वर्षको अन्त्यतिर मात्र अधिक खर्च गरी योजना संचालन गर्दा संचालित कार्यक्रम तथा निर्मित संरचनाको गुणस्तर तथा दिगोपना समेत प्रभाव पर्ने हुन सक्छ। त्यसैले पालिकाले निर्धारित समयभित्र कार्य सम्पादन गर्नुपर्दछ।

सि.नं	पूँजिगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			आपाठ महिनाको मात्र खर्च
			प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	
१.	सम्पूर्ण पूँजिगत शीर्षक	४०२४९६	६४७६४	९९९४८	२४५७८	२०४२०२
	खर्च प्रतिशत	१००	१६.०६	२२.८०	६०.९७	५६.६५

१०. क्षेत्रगत बजेट र खर्च- स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रूपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ। यस पालिकाको २०७६।७७ को क्षेत्रगत बजेट खर्चको स्थितिको शीर्षकगत विवरण पेश नगरेकोले क्षेत्रगत बजेट खर्चको शीर्षकगत अवस्था एकिन गर्न सकिएन। खर्चको शीर्षकगत विवरण तयार गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ। (बार्षिक बजेट तथा खर्च रु- हजारमा)

मुख्य क्षेत्र	बार्षिक बजेट	खर्च रकम	कुल मध्ये खर्च प्रतिशत
आर्थिक विकास	४०१५८८७५	१९५०४८०१	४.१७
सामाजिक क्षेत्र	२४७३८५६३	१३८४०६६४	२.९६
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	५१६०८६०६५	३३२८५४९६८	७१.२४
वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, सस्थागत विकास र सेवा प्रवाह तथा वित्तिय व्यवस्थापन तगा सुशासन	२८८७२५१७	१५४९१३६१	३.३२
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	१०७४७४७९१	८५५५८२८६	१८.३१
जम्मा	७१७३३०८११	४६७२४९२८०	१००

१. खर्च विश्लेषण: पालिकाको यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु-६ करोड ७७ लाख ११ हजार, राजस्व बौँडफाँड र अनुदानबाट रु-६४ करोड ३७ लाख ५० हजार र जनसहभिगता नगद रु ३ करोड ९६ लाख ५९ हजार समेत रु ७५ करोड ११ लाख १० हजार आम्दानी (गत आर्थिक वर्षको अल्या बाहेक) भएकोमा चालुतर्फ रु-३५ करोड ९६ लाख ४९ हजार र पूँजिगत तर्फ रु-४० करोड ३१ लाख २२ हजार समेत रु-७६ करोड ४७ लाख ७१ हजार खर्च भएको छ। खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ८.८८ प्रतिशत रहेको छ। यसवर्ष २०७६ लाख ७१ हजार खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको २०-३० पदाधिकारी सुविधामा रु-१ करोड ३७ लाख ४४ हजार खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको २०-३० प्रतिशत रहेको छ। पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बौँडफाँडको रकमबाट ४७.८८ प्रतिशत चालु र ५३.६७ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ। प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त

क्षेत्रभित्रको सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावर विक्री तथा उपयोग सम्बन्धी आफ्नो कार्ययोजना बनाई स्थानीय तहबाट स्वीकृत गराउनु पर्ने तथा वन पैदावरको विक्री वापत प्राप्त हुने रकमको १० प्रतिशत रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको नवदुर्गासामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावरको विक्रीवापत प्राप्त गरेको जम्मा रु. १३२२६९।०० को ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम १० प्रतिशतले हुने रकम स्थानीय संचित कोषमा दाखिला नगरेकोले सम्बन्धित सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिबाट असूल गरी स्थानीय संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु..

१३२२६।

सामाजिक सुरक्षातर्फः

१४. लाभग्राहीको अभिलेखः सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७५ को दफा १०१. मा स्थानीय तहले भत्ता पाउने लाभग्राहीहरूको फोटोसहितको अनुसूची ५ बमोजिमको मूल अभिलेख अद्यावधिक गरी वडा अनुसार प्रत्येक वडा कार्यालयमा राख्नुपर्ने र साथै लाभग्राहीको तोकिए बमोजिमको विवरण निर्दिष्ट समयभित्र एम आइ एस मा प्रविष्टि गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। प्राप्त एम आइ एस विवरण अनुसार एम आइ एस मा एक भन्दा बढि भत्ताका प्रकारमा एउटै नाम दोहोरिएको देखियो। कार्यालयबाट बैकंमा पठाएको Forward Feed मा एउटै लाभग्राहिलाई एक भन्दा बढि समुहबाट भत्ता गएको देखियो। नमुना छनौट गर्दा एक भन्दा बढि प्रकारमा दोहोरिएका लाभग्राहीको सम्बन्धमा एकिन गरी दोहोरो परेको भए उक्त रकम असूल गर्नुपर्ने रु २६७२०

सि.न	नाम	वडा नं	ना.प्र.न	प्रति चौमासिक	भत्ताको प्रकार	जम्मा रकम	बढी रकम
१	गंगा बहादुर विश्वकर्मा	१	९१४०१४	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	
२	गंगा बहादुर विश्वकर्मा	१	९१४०४१	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	३६०००
३	तम बहादुर वि.क	१	८६८४३	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	
४	तम बहादुर वि.क	१	८६८४३	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	३६०००
५	मनविर गहा मगर	३	७३०	१२०००	ज्येष्ठ नागरीक भत्ता	३६०००	
६	मनविर गहामगर मन बहादुर थापा मगर	३	७३०	१२०००	ज्येष्ठ नागरीक भत्ता	३६०००	३६०००
७	पूर्ण कुमार वि.क	३	६६६२७	१२०००	ज्येष्ठ नागरीक भत्ता	३६०००	
८	पूर्ण सि कुमार वि.क	३	६६६२७	१२०००	ज्येष्ठ नागरीक भत्ता	३६०००	३६०००
९	हिम भन्ने सुल बहादुर सार्की	५	६४६६	८०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	२४०००	
१०	हिम भन्ने सुल बहादुर सार्की	५	६४६६	२०००	अंपागता भत्ता	८०००	८०००
११	बाल कुमारी सारु मगर	३	३६-०२-७४-००२१२	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	
१२	बाल कुमारी सारु मगर	३	३६-०२-७४-००२१२	६४००	अंपागता भत्ता	१९२००	१९२००
१३	गनिसरा वि.क	६	८३४८	८०००	विधवा भत्ता	२४०००	
१४	गनिसरा वि.क	६	८३४८	८०००	एकल महिला भत्ता	२४०००	२४०००
१५	सदरी थारु	७	७-७६६	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	
१६	सदरी थारु	७	७-७६६	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	३६०००
१७	श्यामलाल महतो	७	२२१३	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	
१८	श्यामलाल महतो	७	२२१३	१२०००	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	३६०००	२६७२००
	जम्मा						

१५. एउटै नागरिकता नम्बरबाट दोहोरो भुक्तानीः सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १९ मा विभागले स्थानीय तहका सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचनालाई व्यवस्थित गर्न, स्थानीय तह, विभाग र बैंक। वित्तिय संस्था बीच प्रणालिगत सम्बन्ध स्थापना गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी र

पार्दशी बनाउन कोन्द्रेकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। उक्त प्रणालीमा लाभग्राहीको विवरण प्रविष्टि गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुन्छ। पालिकाले तपशिलको व्यक्तिहरूलाई दोहोरो नागरिकता नम्वर उल्लेख गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी गरेको छ। नागरिकता नम्वर दोहोरो उल्लेख गरी भत्ता वितरण गरिएकोले वास्तविक लाभग्राही पहिचान हुन सकेन। केहि उदाहरण देहायअनुसार रहेका छन्।

सि.न.	भुक्तानी पाउने	बडा नं।	भत्ताको प्रकार	ना.प्र.नं.	प्रति चौमासिक	जम्मा रकम
१	बासुदेव उपाध्याय	५	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	६११	१२०००	३६०००
२	भिम कुमारी सोती	५	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	६११	१२०००	३६०००
३	मुक्ति प्रसाद सापकोटा	५	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	४७५	१२०००	३६०००
४	दिल माया न्यौपाने	५	विधवा भत्ता	४७५	८००	२४०००
५	चन्द्रकला पराजुली	६	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	६१२०२	१२०००	३६०००
६	पार्वती देवी भुषाल	६	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	६१२०२	१२०००	३६०००
७	सावित्री काफले	७	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	७-८५१	१२०००	३६०००
८	तिर्थ प्रसाद चपाई	७	ज्येष्ठ नागरिक भत्ता	७-८५१	१२०००	३६०००

समानीकरण चालु:

१६. खाना तथा विविध खर्च – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको वजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। नगरपालिकाले यो वर्ष खाना तथा विविधमा रु- ३७ लाख २० हजार खर्च गरेको छ। यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नुपर्दछ।
१७. कर कट्टी नभएको: आयकर ऐन, २०५८ मा नियमित रूपमा नभई पटके रूपमा प्राप्त गर्ने बैठक भत्ता लगायतका अन्य भत्तामा १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने नदीजन्य पदार्थ चोरी निकासीमा संलग्न सवारी साधनलाई नियन्त्रणमा लिई पालिकाले तोकेको दरमा प्रशासनिक दण्ड जरिवानाको लागि पालिकामा सवारी साधन एंव चालकलाई नियन्त्रणमा लिई बुझाउने सुरक्षा निकायका कर्मचारीलाई त्यसरी असूल भएको प्रशासनिक दण्ड जरिवाना वापतको २५ प्रतिशतले हुने रकम खटिएका सुरक्षा निकायका कर्मचारीलाई पोत्साहन स्वरूप रकम दिने निर्णय अनुसार जम्मा रु- १४३०००।०० भुक्तानी भएकोमा सो रकममा कर कट्टी नभएकोले उक्त रकमको १५ प्रतिशतले हुने रु- २१४५०।०० सम्बन्धितबाट असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु----
१८. नमस्त भन्दा बढी भुक्तानी: द१२।२०७७।०३।३१ र १४३।२०७७।०३।३१(समानीकरण चालु शर्त चालु) गण्डकी प्रदेश सरकारले जारी गरेको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५ को दफा २ को आधारमा पशुपन्धी तथा मत्स्य विकास निर्देशनायबाट जारी भएको पशुको पूर्ण खोप कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७६ को दफा १६ को उपदफा २ मा गाईभैसीमा लगाइने खोरेत तथा एच-एस-वि- क्यू को दर प्रतिखोप रु- १०।०० निर्धारण भएकोमा पालिकाले कुनै कार्यविधि नवनाई विना आधार एच-एस-वि- क्यू को दर प्रतिखोप रु- २०।०० का दरले ५ जना खोपकर्तालाई जम्मा रु- १९२८।४०।०० भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रु- ९६।४२०।०० असूल गर्नुपर्ने रु----
१९. सवरी चालकलाई राशन भत्ता: २६।२०७६।०६।०१ नगरकार्यपालिकाको मिति २०७६।०७।०९ मा वसेको ३१ औं बैठकको निर्णय न ४ मा नगर प्रहरीको राशन भत्ताको सम्बन्धमा निर्णय गरी नगर प्रहरीलाई नेपाल प्रहरीको जवानले पाउने तलव तथा राशन उपलब्ध गराउने निर्णय भएकोमा पालिकाले सवारी चालकलाई समेत प्रति महिना रु ४८००।०० का दरले राशन सुविधा भुक्तानी भएकोले ऐन तथा निर्णय वेरार भुक्तानी भएकोले यसरी भुक्तानी भएको रकमबाट स्थानीय सरकारलाई थप व्ययभार भएको देखिएको रु-----

२०. प्रविधिक मूल्यांकन भन्दा बढी भुक्तानी: २२९। २०७६। ०८। १६ सार्वजनिक खरिद नियमावती, २०६४ को नियम ९७ (६) मा उपभोक्ता समितिले हेरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, वील, भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने कागजात त्यस्तो समितिले सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा नगरपालिकाले श्री शहिद स्मृति सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय कावासोतीलाई विद्यालयको मर्मत संभारको लागि रु. २०००००। १०० मा भएको संझौता बमोजिमको रकम भुक्तानी भएकोमा उक्त कार्यको प्राविधिक मूल्यांकन रु. १९४०२०। १०० मात्र भएकोले बढी भुक्तानी भएको असूल गर्नुपर्ने रु.

५९५०/-

२१. शिक्षकको तलब भत्ता: ३००। २०७६। ०९। १६ अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले व्यवस्था छ पालिकाले जलदेवी प्राथमिक विद्यालयलाई एक जना शिक्षक लागि मासिक रु २६६। १०। १०० का दरले तलब भुक्तानीको हिसाव गरी कूल रु ३। ९९। ३२०। १०० विद्यालयको खातामा निकासा दिएकोमा उक्त विद्यालयमा शिक्षक नियुक्ती भए नभएको सम्बन्धमा शिक्षकको नियुक्ती तथा हाजिरीको रेकर्ड पटक पटक माग गर्दा समेत सम्बन्धित शाखाबाट नआएकोले शिक्षक नियुक्ती भए नभएको एकिन हुन सकिएन। नियुक्ती तथा हाजिरीको रेकर्ड पेश गर्नुपर्ने अन्यथा सो रकम फिर्ता दाखिला गर्नुपर्ने रु--

३१। ९। ३। २०।

२२. बैठक भत्ता: ३०४। २०७६। ०९। १६ नगरपालिकाको फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि २०७६ को प्रस्तावना, परिच्छेद १, २, ३ लगाएत तथा दफामा कुन-कुन विषयहरु राखे विषयमा बैठक बसेको भनी पालिकाका प्रतिनिधि तथा कर्मचारीले एउटै कार्यविधिको मस्यौदा तयारको लागि २५ वटासम्म बैठक संख्या राखी खर्च लेखेको पाइयो। यसरी हुने खर्चमा मितव्यिता कायम गर्नुपर्ने देखियो।

सि न	पद नाम थर	बैठक संख्या	भत्ता रकम
१.	नगर प्रभुख चन्द्र कुमारी पुन	१६	१६०००
२.	संयोजक प्रेम शंकर मर्दनीया थारु	१३	१३०००
३.	प्र प्र अधिकृत रोशन ज्वाली	२५	२५०००
४.	शाखा अधिकृत होमनाथ कापले	२५	२५०००
५.	लेखा अधिकृत मदन गौतम	२५	२५०००
		जम्मा	१०४०००

२३. न्यायिक समितिका पदाधिकरीलाई यातायात खर्च: ३। १७। २०७६। ०९। १७ गण्डकी प्रदेश सरकारले जारी गरेको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७४ तथा गाँउसभा, जिल्लासभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७६ मा समेत न्यायिक समितिका पदाधिकरीलाई यातायात खर्चको सुविधा नभएकोमा ऐनमा भएको व्यवस्था विपरीत ३ जना सदस्यले ५८ वटा बैठकको रु ५०० का दरले लिएको रकम रु- ८। ७०००। ०० तथा गो-भौ-न-७९०। २०७७। ०३। २९ बाट रु- १२०००। ०० समेत गरी रु- २०७०००। ०० भुक्तानी भएकोले स्थानीय सरकारलाई थप व्ययभार भएको रु-

२०७०००।

२४. मापदण्ड भन्दा बढी दरको प्रयोग: ५५४। २०७६। १२। ०७ गण्डकी प्रदेश सरकारले जारी गरेको खर्चको मापदण्ड, २०७५ को बुदाँ न ६(५) मा सार्वजनिक निकायबाट संचालित गोष्ठी सेमिनार संमेलन कार्यशाला तालिम लगाएतका कार्यक्रमका सहभागीहरुलाई खाना तथा खाजाको दर प्रति व्यक्ति प्रतिदिन तोकिएकोमा पालिकाबाट संचालित न्यायिक समितिका मेलमिलापकर्ताहरुलाई २ दिने पुर्नाजकी तालिममा निम्न तुसार मापदण्डले तोकेको भन्दा फरक दरमा खर्च भएकोले यसरी मापदण्ड विपरीत भएको जम्मा रु- १४। ३६००। ०० पेशकी लिई कार्यक्रम संचालन गर्नेबाट असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु--

१४। ३६००।

सि न	विवरण	हुनुपर्ने दर	भएको दर	फरक दर	संख्या	बढी खर्च	कैफियत
१	खाना सेट						१४६ बटाको ३००
		४००					फरक बाकीको २००
२	खाजा सेट	२००	५००	३००	४३०	१००६००	फरक परेको
	जम्मा		३००	१००	४३०	४३०००	
						१४३६००	

२५. मेलमिलाप कर्ताहरुलाई यातायात खर्चः ३१७। २०७६। ०९। १७ र ७९०। २०७७। ०३। २९ नगरपालिकाले गरेको सिफारिस तथा न्यायिक समितिको वैठकले प्रति विवाद समाधानमा भुमिका निर्वाह गरेको भनी ५००। ०० का दरले यातायात खर्च भुक्तानी दिने गरी गरेको निर्णयका आधारमा उल्लिखित गोद्धारा भौचर न-र मितिमा क्रमशः ४१ जनालाई रु- १०५०००। ०० र ३४ जनालाई रु- ११४०००। ०० समेत गरी जम्मा तथा ऐन कानूनमा समेत व्यवस्था नभएको रकम भुक्तानी भएकोले स्थानीय सरकारलाई थप व्ययभार परेको देखिएको रु---

२६. कालोकोट (पोशाक) भत्ता: ७९०। २०७७। ०३। २९ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा गण्डकी प्रदेश सरकारले जारी गरेको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७४ मा समेत न्यायिक समितिका संयोजक तथा सदस्यलाई कालोकोट (पोशाक) खर्चको सुविधा नभएकोमा नगरपालिकाले निम्न नुसार पोशाक खर्च भुक्तानी दिएकोले कानूनमा व्यवस्था नभएको सुविधा वापतको जम्मा रु- ३५९००। ०० सम्बन्धितबाट असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु---

३५९००।

सि न	पद	नाम थर	भुक्तानी लिएको रकम
१	संयोजक	प्रेम शंकर मर्दनीया थारु	९७००
२	सदस्य	आनन्द श्रेष्ठ	९७००
३	सदस्य	मिरा थनेत	९६५००
		जम्मा	३५९००

३५९००।

२७. अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चः सार्वजनिक श्रोतको उपयोग गर्दा अधिकतम प्रतिफल सुनिश्चित हुने गरी खर्च गर्नुपर्नेमा यस पालिकाको समानीकरण चालुतर्फको नमुना छनौटको आधारमा केही भौचरहरुको परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिमका अनुत्पादक प्रयोजनमा रु. ६ लाख ८५ हजार खर्च गरेको देखिन्छ। यसरी हुने खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

गो भौ न र मिति	भुक्तानी पाउने व्यक्ती तथा संस्थाको नाम	रकम
३८४.२०७६.१०.१४	हरियाली संस्था कावासोती	३००००
३८६.२०७६.१०.१४	राष्ट्रिय तेक्वान्दो संस्था कावासोती	१०००००
३९८.२०७६.१०.१६	नेपाल मगर संघ कावासोती माधेसकान्ती मनाउने	३५०००
४७७.२०७६.११.१२	बुद्धीचाल संघ कावासोती	२५०००
४७८.२०७६.११.१२	नवलपरासी जिल्ला बुद्धीचाल संघ	२५०००
४८२.२०७६.११.१३	राष्ट्रिय तेक्वान्दो संस्था कावासोती	३००००
४८३.२०७६.११.१३	जन्मभूमी युवा क्लब कावासोती	३००००
४८५.२०७६.११.१३	शिवशक्ती युवा क्लब	३५०००
४८६.२०७६.११.१३	राष्ट्रिय दलित पत्रकार संघ	३००००
४८९.२०७६.११.१५	तमू हूल छोज धी गुरुड राष्ट्रिय परिषद	३००००

४९०.२०७६.११.१५	युवा जागरण सास्कृतिक विकास संघ		
४९६.२०७६.११.१८	श्री नवदुर्गा कलब कावासोती	५००००	
६८५.२०७७.०३.०९	कुमारवर्ती युवा कलब कावासोती	२२००००	
		४००००	जम्मा

२८. संझौता भन्दा बढी खर्चः दुई पक्षबीच भएको संझौता बमोजिमको कार्य संपन गर्ने तथा भुक्तानी दिने करारीय पक्षको दायित्व हो। नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रको वालमैत्री अभियान संचालन र कार्यान्वयन वरावर रु=४० का दरले कार्य गर्ने गरी सूचना प्रकाशन भएको सोही बमोजिम संकलकले दरखास्त हाली उक्त रकममा कार्य गर्ने संझौता भएकोमा पालिका भित्रका १९२९१ घरधुरीको डाटा संकलन भएको जानकारी छैन। संकलकलाई रु=४०।०० का अतिरिक्त इन्टरनेट तथा स्टिकर टाँस गरेको भनी थप रु१२९०००।०० भुक्तानी भएकोले संझौता भन्दा बढी भुक्तान भएको रकमबाट स्थानीय सरकारलाई थप व्ययभार पर्ने गएको दिखिएको रु १२९०००।

वित्तीय समानीकरण पूँजीगतः

२९. जटिल प्रकृतिको कामभ उपभोक्ता समितिबाट गराएको: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४४ मा काममा मितव्ययी, गुणस्तरीय, रोजगारी सिर्जना गर्ने तथा दिगोपना हुने भएमा त्यस्ता आयोजना उपभोक्ता समितिमार्फत गराउन सकिने उल्लेख छ। साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा जटिल प्रकृतिका कार्य उपभोक्ता समितिमार्फत गराउन नहुने उल्लेख छ। नगरपालीका बाट सम्पन्न विभिन्न योजनाको प्राविधिक मूल्यांकन भएका कार्यहरू निर्माण व्यवसायीका हाँभी मेशिन उपकरणहरू प्रयोग गरी सम्पन्न भएको कार्य स्वीकार प्रतिवेदनबाट देखि सकिन्दछ। सो सम्बन्धी केही उदाहरणहरू निम्न रहेका छन्।

सि नं	गो भौ नं र मिति	कामको विवरण	रकम
१.	२९६।२०७७।२।२९	राजमन्दिर चोक देखि वडा कार्यालय जाने बाटो कालोपत्रे गर्ने का	५६२५०००
२.	३३४।२०७७।३।३०	हसैरा चोक कालोपत्रे सडक निर्माण	५७२५०००
३.	।२०७७।३।३०	बुढोली कुना कृषि सडक निर्माण	५६२९९७५
४.	३४६।२०७७।३।३०	कर्मयोगी नमुना टोल पक्की पर्खालि र सडक कालोपत्रे	५७००७९०

यसरी उपभोक्ता समितिमार्फत उपकरण प्रयोग गरी काम गराउँदा प्रतिस्पर्धा नहुने, प्राविधिक ज्ञानको अभावमा कामको गुणस्तर नहुने, पूर्ण रूपमा मेशिन प्रयोग गरी कार्य गराउँदा रोजगारी सिर्जना नहुने अवस्था देखिने हुँदा यसरी गरेको कार्य ऐन नियमको प्रतिकूल समेत देखिन्दछ। यस्ता जटिल प्रकृतिका कार्यहरू निर्माण व्यवसायीबाट प्रतिस्पर्धा गराई गर्नुपर्नेमा उपभोक्ता समितिबाट गराएको र कार्य सम्पन्न गराएको देखिएकोले यसतर्फ नगरपालिकाले अगामि दिनमा सुधार गर्नुपर्दछ।

३०. जनसहभागिता नराखी सम्झौता गरेको : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (१) अनुसार रु १ करोड सम्म लागत अनुमान भएको आयोजना उपभोक्ता समितिबाट गराउन सकिने र उपनियम २ अनुसार उपनियम १ मा उल्लिखित लागत अनुमानमा मूल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागिताको अंश समेत समावेश हुने उल्लेख छ। नगरकार्यपालिकाको आव रु२०७६।७७ को वार्षिक

नीति तथा कार्यक्रम मा नगरपालीकावाट सञ्चालन हुने पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमहरूमा न्युनतम ८०-२० लागत सञ्चेदारी शिद्धान्त अबलम्बन गरिने उल्लेख छ। यसरी उपभोक्ता समिति मार्फत काम गराउँदा नगरपालिकाले स्विकृत नीति तथा खरिद नियमावलीको पालना नगरेको कारण नगरपालिकालाई प्रतिशत २० थप व्ययभार परेको देखिन्छ। नगरपालिकाले खरिद नियमावली प्रतिकुल हुने गरी निर्णय गरेको उपयुक्त देखिएन। जनसहभागिता नभएका केहि उदाहरण निम्नानुसार छन्।

आयोजनाको नाम

आयोजनाको नाम	न पा बाट भुक्तानी
जनता मा वी भवन निर्माण	३५०००००
कुमारवर्ति बहुमुखी क्याम्पस	१००००००
अमलटारी मध्यवर्ति होमस्टे	६०००००
जनजागृति महिला समूहलाई पिकनिक स्पर्ट	५०००००
साढवोटे टोल जोड्ने बाटो	४९८७५३
वडा न १२ कल्भर्ट निर्माण	४५११५७
जनकल्याण मा वि भौतिक निर्माण सुधार	४५४६९२
जम्मा	

३१. बिमा नगराएको : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ को उपनियम १ अनुसार खरिद सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक १० लाख रुपैया भन्दा बढि मूल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले नियमावलीमा तोके अनुरूप बिमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ। नगरपालीकावाट सम्पन्न भएका निम्न कार्यको BOQ मा बिमाको प्रावधान राखी सम्झौता गरेकोमा निर्माण व्यवसायीले बिमा गराएको पाइएन। साथै कुनैमा बिमाको प्रावधान समेत राखेको पाइएन। नगरपालिकाले नियमावलीको पालना गर्नु पर्दछ।

सि नं	गो भौ नं र मिति	कामको विवरण	BOQ मा बिमा वापतको रकम
१.	३०४ २०७७ ३ २९	कावासोती ४ मा बाटो कालोपत्रे	४००००
२.	३६३ २०७७ ३ ३१	फोहोर मैला व्यवस्थापन	५००००
३.	२३४ २०७७ ३ २३	कालोपत्रे सडक निर्माण	३००००
४.	११३ २०७६ १ १९	बन्यजन्तु संरक्षण कार्य	बिमाको प्रावधान नराखेको

३२. बढि भुक्तानी : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौताअनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल विजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्तबमोजिम भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ। निर्माण व्यवसायी सँगको खरिद सम्झौतामा प्रोभिजनल सममा उल्लेखित रकम भुक्तानी दिँदा खर्चभएको वास्तविक बिल पेश गरेको आधारमा भुक्तानी दिने उल्लेख छ। नगरपालीकाको भवन निर्माणको प्रथम रनिङ बिल भुक्तानी गर्दा निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको बिल मुल्य अभिवृद्धिकर बाहेक रु ६९६६५५। भएकोमा कार्यालयले बिल भुक्तानी गर्दा १५ प्रतिशत ओभरहेड र १३ प्रतिशत अभिवृद्धिकर जोडेर रु ७९९६९२। मा पुन मू अ कर थप गरी भुक्तानी भएको बढी भुक्तानी भएको रु १८३०३७। सम्बन्धीत निर्माण व्यवसायीकाट असुल गर्नुपर्ने रु

१८३०३७/-

३. प्रोभिजनल सम - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौताअनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल विजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्तबमोजिम भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ

। निम्न निर्माण व्यवसायी सँगको खरिद सम्झौतामा प्रोभिजनल सममा उल्लेखित रकम भुक्तानी दिँदा खर्चभएको वास्तविक बिल पेश गरेको आधारमा भुक्तानी दिने उल्लेख छ । निर्माण व्यवसायीलाई प्रोभिजनल समवापतको रकम मूल्य अभिवृद्धी कर समेत रु १०९५५० । भुक्तानी दिएकोमा सम्बन्धित कार्यमा खर्च भएको बिल भरपाई पेश गरेका छैनन् । वास्तविक खर्च भएको बिल पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.

१०९५५०/-

निर्माण व्यवसायी	निर्माण कार्य	बिल न	कामको विवरण	रकम
चैतन्य विल्डर्स प्रा ली	फोहर	मैला	laboratory test	३३९००
	व्यवस्थापन		Information board	५६५०
ह्याविट्याट न्यु ड्रागन जे भि	नगरपालिकाको भवन	दोश्रो	lab test	३५०००
	निर्माण		Lab tst	३५०००

३४. समयमा काम सम्पन्न नगरेको: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२१ क मा निर्माण व्यवसायीले सम्झौता बमोजिमको का तोकिएको म्याद भित्र सम्पन्न गर्न नसकेमा १० प्रतिशतमा नवद्वने गरी दैनिक ०.०५ प्रतिशत पूर्व निर्धारित क्षतिपुर्ति दिनु पर्ने व्यवस्था छ । नगरपालीका र निर्माण व्यवसायी विचको सम्झौताको SCC को ४७.१ मा पनि पूर्व निर्धारित क्षतिपुर्तिको व्यवस्था छ । नगरपालिकामा फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि चैतन्य विल्डर्सिंग २०७६।२।८ मा काम शुरू (२०७६।२।२२) भएको ३ महिनामा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी मूँ अ कर बाहेक रु ५५४६।१२।१५० को सम्झौता भएकोमा मंसिर मसान्तसम्म म्याद थप भएको देखिन्छ । निर्माण व्यवसायीले मिति २०७७।३।१५ मा कार्य सम्पन्न गरी अन्तिम बिल पेश गरेकोले सम्झौता अनुसार सम्झौता रकमको दैनिक ०.०५ प्रतिशतका दरले १९५ दिनको पूर्व निर्धारित क्षतिपुर्ति रु ५४०७।३५ असूल हुनुपर्ने रु

५४०७।३५/-

३५. ग्रावेलको भुक्तानी : चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयको च न २९८८, २०७६।१२।२ को अमलटारी सेक्टर चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयलाई लेखेको पत्रानुसार कावासोती नगरपालिका वडा नं १७ के गगेश्वर मन्दिर नाकादेखि होटल नानासम्मको १०६७ मिटर बाटो स्तरोन्ती कार्यको लागि लाग्ने १६७ ट्याक्टर र कावासोती नगरपालिका वडा नं १७ को गोछडा चोक दखि देविचोक हुँदै वडघरनासम्मको ८०० मिटर बाटो स्तरोन्तीको लागि आवश्यक पर्ने ग्रावेल १४० ट्याक्टर उपभोक्ता समितिको परिमाणबाट कट्टा हुने गरी ग्रावेल निकासी गर्ने र नियमानुसार कर लिई संकलन तथा निकासीको लागि अनुमति दिइएको व्यहोरा उल्लेख छ । उपभोक्ताले पेश गरेको विलमा ग्रावेलको कर-शुल्क तिरेको रसिद पेश गरेको देखिन्छ । नगरपालिका योजनाको रकम भुक्तानी गर्दा उक्त पत्रानुसार उक्त मालसमान वापतको रकम उपभोक्ताको योगदान कट्टा गरी भुक्तानी गरेको नपाईएकोले उक्त कार्यको लाग्ने मालसमानको मूल्य भुक्तानी भएको रकम पालिकाले यकिन गरी बढी भुक्तानी भएको रकममा उपभोक्ताको योगदान अंश कट्टी गरी बाँकी असुल गर्नु पर्ने रु

५४८।६९/-

योजनाको नाम	कामको विवरण	कामको परिमाण	ग्रावेलको दर १.२८ घ मी को	उपभोक्ताले तिरेको कर । शुल्क	घटाउनु पर्ने रकम
वाटो स्तरोन्ती तथा ग्रावेल अमलटारी	ग्रावेल विछ्याउने तथा रोलरले च्याप्ने	४५५।५ घ मी	७६८	४२८।९९	३०६।९३३
गोछडा चोक दखि देविचोक हुँदै वडघरनासम्मको ८०० मिटर बाटो स्तरोन्तीको	ग्रावेल गर्ने काम	३५२	७६८	२८५।००	२४९।८६

५४८।७६९

३६.

उपभोक्ता मार्फत गरेको निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १७
 (३) ख अनुसार सार्वजनिक निकायले सम्झौतामा सार्वजनिक निकायले सम्बन्धीत कार्यको नापजाँच गर्ने, जाँचपास गर्ने र अन्य आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने, सुपरीवेक्षण र गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने जस्ता विषय खुलाउनु पर्ने र सोही अनुरुपका कार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था छ नगरपालिकाले उपभोक्ता समिति मार्फत परीक्षणा गराएका मध्ये लेखापरीक्षणको क्रममा नमुना छनौटको आधारमा परीक्षण गरेका निम्न योजनामा गुणस्तर अवस्था नरहेको, नगरपालिकामा पनि गुणस्तर परीक्षणको कुनै व्यवस्था नभएको हुँदा गुणस्तर यकिन गर्न नसकिएको भनि प्राविधिक राय प्रदान गरेको अवस्थामा समेत गुणस्तर परीक्षण नगरी भुक्तानी गरेको देखिन्दू गरेको पाइयो । नगरपालिकाले योजनाको सुपरीवेक्षण र गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने जस्ता विषयमा ध्यान पुर्याउनु पर्ने देखिन्दू ।

योजनाको नाम	भुक्तानी रकम
शितलनगर बाटो उपभोक्ता समिति	५६२०३००
वडा कार्यालय जाने हसौरा सडक कालोपत्रे	५७२५०००
कर्मयोगी नमुना टोल तर्फ पक्की पर्खाल र कालोपत्रे निर्माण	५७००७९०

७. **पाइप खरिद:** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ४७ मा कार्यालय प्रमुखले आफ्नो कार्यालयमा रहेका र खरिद गरेर ल्याएका जिन्सी मालसमानको विवरण र मूल्य खुलाई जिन्सी किताबमा ७ दिन भित्र आम्दानी बाँधी स्थेस्ता खडा गरी अद्याबधिक गरी राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । उपनियम ३ मा प्राविधिक काममा ल्याइने जिन्सी मालसमानको हकमा प्राविधिक कर्मचारीबाट जँचाइ के कस्तो अवस्थामा प्राप्त भएको हो प्रमाणित गराइ लगत खडा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले खरिद गरेका निम्नानुसार पाइपको जिन्सी दाखिला गरेको छैन । कतिपय ह्युम पाइप सिधै विक्रेता मार्फत दुवानी गराइ वडामा पठाइको देखिन् । यसरी पाइप विछ्याउने काम नगरी पाइप खरिद मात्र गरेको उपयुक्त देखिएन । नगरपालिकाले निम्नानुसार पाइप जडान एवं विछ्याएको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु

१७९११११/-

गो भौ न र स्थिति	विक्रेता	पाइपको विवरण	रकम
२१७-२०७७/३/९	शिखर हार्डवेयर सप्लायर्श	HDPE 63 mm 6kg/ m ² 1380 Rm	४९६२७३
		HDPE 63 mm 6kg/ m ² 500 Rm	
२७३-२०७७/३/२६	एस एस कन्ट्रक्शन	600 mm NP3 pipe 15 Rm	४९७५६७
		900 mm NP3 pipe 25 Rm	
२०७६/३/२६	मनकामना ह्युम पाइप	300 mm NP3 pipe 15 Rm	७९७२७१
		450 mm NP3 pipe 25 Rm	
		600 mm NP3 pipe 15 Rm	

१७९११११

अनुपातिक कट्टी - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्ट्रिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । जस अनुसार वडा नं ११ को सिंचाइ कुलो व्यवस्थापनको लागी कुठौली नहर उपभोक्ता समिति मार्फत गराउँदा उपभोक्ता समितिले २० र ८० प्रतिशत (१२०००००) पालिकाले व्यहार्ने अंश उल्लेख गरी रु १४४९९९४। को सम्झौता भएको देखिन्दू । तर निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दा रु १३९९६०५। को मात्र मूल्यांकन भएको

अवस्थामा रु ८०३१६। अनुपातिक कट्टी गरी भक्तानी दिनुपर्नेमा सो गरेको नदेखिएको देहायअनुसारको रकम असूल हुनुपर्ने रु.

८०३१६

मापदण्ड विपरीत बाटो निर्माण: वस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मार्गदर्शन, २०७२ को बुँदा नं. १४.११ मा साविक वस्तीहरूका साना बाटाहरूमा समेत एम्बुलेन्स वा दमकल पुग्नसक्ने गरी कम्तिमा ४ मिटर चौडाई हुनेगरी स्थानिय निकायले बाटो विस्तार गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा नगरपालिकाले राजमार्ग दक्षिण साइराम बाटो निर्माण कार्य गर्दा ४ मिटर चौडाई भन्दा कमका बाटो पीच गरेको पाइयो। यसरी बाटोको चौडाई मापदण्ड विपरीत राख्दा मानव वस्तीलाई प्रतिकुल असर पर्ने तथा मापदण्डको समेत पालना नभएकोले यसतर्फ नगरपालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ।

गो भौ नं र मिति	आयोजनाको नाम	बाटोको चौडाई	खर्च रकम
३४३- २०७७/३/३०	राजमार्ग दक्षिण साइराम बाटो पिच	बेस कोर्स ३.४ मिटर	६००२०५

शिक्षा तर्फः

१०. पाठ्यपुस्तक अनुदान:- स्थानीय तहले सार्वजनिक विद्यालयमा कक्षा १ देखि १० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थिको IEMIS मा प्रविष्टी तथ्याङ्कलाई प्रमाणित गरी यकिन संख्याका आधारमा दोस्रो चौमासिक भित्र विद्यालयलाई अनुदान निकासा दिने। यसरी अनुदान दिंदा पहिलो पटकमा विद्यार्थी संख्याको ७५ प्रतिशत संख्यालाई मात्र अनुदान दिई २०७७ वैशाखवाट सुरु हुने शैक्षिक सत्रको विद्यार्थी भर्नाको विवरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण गरेको विवरणको आधारमा यकिन गरी नपुग हुने रकम मात्र थप अनुदान दिने व्यस्था शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयवाट स्वीकृत भएको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तीका २०७६। ७७ मा उल्लेख छ। पालिकाले यस कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तीकामा भएको व्यवस्था प्रतिकुल हुने गरी गो. भौ. न. १०२। २०७७। ३। २ मा ४० कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तीका २०७६। ७७ ले गरेको व्यवस्था अनुसार सुरुमा ४० विद्यालयलाई ७५ प्रतिशतले रकम निकासा दिई थप नपुग हुने रकम पाठ्य पुस्तक किनेको विल एकिन गरेर मात्र निकासा दिए पुग्नेमा सुरुमै ४० विद्यालयलाई १०० प्रतिशतले रु ४९८९०६ र थप नपुग उल्लेख गरी रु २८०९३९। समेत दिएकोले रु १५२६२०४। फरक पर्न जाने देखिन्छ। यस सम्बन्धमा पालिकाले एकिन गर्नुपर्दछ।

४१. दिवा खाजा कार्यक्रमः शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयवाट स्वीकृत स्थानीय र प्रदेश तहमा सशर्त अनुदान एवम् शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमसंग सम्बन्धित कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६। ७७ को क्रियाकलाप नं २.७.११.१.(७.२) मा लक्षित समूहका लागि दिवा खाजा कार्यक्रमको लागी उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ। जसअन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत प्रारम्भिक विद्यालयलाई अनुदान दिने व्यवस्था रहेको छ। यसको लागि दिवा खाजा वापतको रकम अनुदान वालविकास कक्षा देखि ५ कक्षासम्म प्रति विद्यार्थी दैनिक रु १५ का दरले दिवा खाजा वापतको रकम अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले IEMIS मा उल्लेखित विद्यार्थी संख्याका आधारमा मात्र सो अनुदान रकम उपलब्ध गराउनुपर्नेमा मिति २०७७। ३। २, गो. भौ. न. ९६ वाट देहायका विद्यालयहरूमा IEMIS मा उल्लेखित विद्यार्थी संख्या भन्दा वढि विद्यार्थीलाई भक्तानी गरि खर्च लेखेको पाइयो उक्त वढि भक्तानी गरिएको रकम सम्बन्धित विद्यालयवाट असुल गर्नुपर्ने रु

३५६४०/-

विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या भएको	हुनुपर्ने विद्यार्थी संख्या	फरक विद्यार्थी संख्या	भक्तानी भएको दिन	दर	जम्मा रकम

श्री माझि प्रा.वि	६१	५६	५	१०८	१५	८९००
श्री कालिका प्रा.वि	१३९	१२२	१७	१०८	१५	२७५४०
जम्मा						३५६४०

४२. छात्रवृति रकमः शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत स्थानीय र प्रदेश तहमा सर्वांगीन अनुदान एवम् शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमसंग सम्बन्धित कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६। ७७ को क्रियाकलाप नं ७.२.१.१ (४.२) मा IEMIS मा प्रविष्ट तथ्यांकलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरूको यथार्थ तथ्याकांसँग सत्यापन गराई शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा विद्यालयहरूलाई

छात्रवृति रकम अनुदान दिने व्यस्था रहेको छ। पालिकाले मिति २०७७। ३। ३। गो.भौ.न. १४१ वाट छात्रवृति वापत रु २०१०५००। निकासा गरी खर्च लेखेको छ। लेखापरीक्षणको क्रममा विद्यालयका प्रध्यानाध्यापकहरूलाई सोधनि हुँदा अधिकांश विद्यालयको छात्रवृति रकम वितरण नभई विद्यालयहरूको खातामा नै मौज्दात रहेको पाइयो। निर्देशिकामा भएको व्यवस्था प्रतिकुल छात्रवृति रकम वितरण नगरी विद्यालयको खातामा नै मौज्दात राख्नु नियमसम्मत देखिदैन। सो सम्बन्धमा पालिकाले एकिन गरी छात्रवृति वितरण गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा संघिय संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु

२०१०५००

४३. विद्यालय सुधार योजना अनुदानः स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालित सामुहिक विद्यालयहरू मध्ये आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयका लागि प्रति विद्यालय रु १५ हजार तथा माध्यामिक तह सञ्चालित विद्यालयका लागि प्रति विद्यालय रु २० हजारका दरले विद्यालय सुधार योजना सञ्चालन कार्यका लागि एकमुष्ठ अनुदान निकासा दिने र यस प्रकारको अनुदान रकम विद्यालय सुधार योजना सहयोगी पुस्तिका, २०७५ बमोजिम विद्यालय सुधार योजना (SIP) निर्माण तथा अध्यावधिक गरेको विद्यालय हरूलाई मात्र उपलब्ध गराउने व्यस्था विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका ०७६। ७७ को क्रियाकलाप नं २.१५.११.७९८ मा उल्लेख छ। यस वर्ष पालिकाले तपसिलिका ३९ विद्यालयलाई विद्यालय सुधार योजना कार्यका लागि मिति २०७७। ३। २. गो.भौ.न. १०२ वाट रु अनुदान उपलब्ध गराएकोमा विद्यालयहरूले विद्यालय सुधार योजना निर्माण तथा अध्यावधिक गरेको विवरण पालिकाले पेश गरेको छैन। विद्यालयहरूले यस क्रियाकलाप अन्तर्गत अनुदान प्राप्त गर्नु पर्व सुधार योजना नर्माण तथा अध्यावधिक विवरण पेश गर्नु पर्ने र सो नगरेको विद्यालयलाई अनुदान निकासा दिन मिल्ने देखिदैन। यस प्रकारको अनुदान प्राप्त गरेको विद्यालयबाट विद्यालय सुधार योजना अनुदान नर्माण सहयोगी पुस्तिका बमोजिम विद्यालय सुधार योजना निर्माण तथा अध्यावधिक विवरण पेश गर्नु पर्ने रु

६६५०००

सि.न	विद्यालयको नाम	वि सु यो अनुदान रकम
१	माझि प्रा.वि	✓
२	जलदेवि प्रा.वि	✓
३	सुर्योदय प्रा.वि	✓
४	सरस्वती जनजागृति प्रा.वि	✓
५	जनचेतना प्रा.वि	✓
६	कावासोती प्रा.वि	✓
७	नारायणी प्रा.वि	✓
८	नारायणी प्रा.वि	✓
९	कालिका प्रा.वि	✓
१०	शान्ति प्रा.वि	✓
११	सन्तुदेवि प्रा.वि	✓

१२	राजरत्न प्रा.वि	✓	
१३	बालकल्याण प्रा.वि	✓	१५०००
१४	चन्द्रहंस प्रा.वि	✓	१५०००
१५	सिंहनाथ प्रा.वि	✓	१५०००
१६	दुर्गाभिवानी प्रा.वि	✓	१५०००
१७	जनविकास आधारभूत विद्यालय	✓	१५०००
१८	नवदुर्गा आ.वि	✓	१५०००
१९	महाराजा आ.वि	✓	१५०००
२०	गोसाइवाबा आ.वि	✓	१५०००
२१	नेपाल रा आ.वि	✓	१५०००
२२	पिठौली आ.वि	✓	१५०००
२३	दिपेन्द्र आ.वि	✓	१५०००
२४	शाहिदस्मृति मा.वि	✓	१५०००
२५	जनकल्याण मा.वि - ८	✓	२००००
२६	ज्ञानोदय मा.वि	✓	२००००
२७	जनकल्याण मा.वि	✓	२००००
२८	चण्डेश्वरी मा.वि	✓	२००००
२९	शिव मा.वि		२००००
३०	जनता मा.वि - ६	✓	२००००
३१	सरस्वती मा.वि - ४	✓	२००००
३२	जीवनज्योती मा.वि	✓	२००००
३३	कालिका मा.वि	✓	२००००
३४	जनता मा.वि - १०	✓	२००००
३५	सरस्वती मा.वि - १०	✓	२००००
३६	त्रिभुवन बाल मा.वि	✓	२००००
३७	शान्ति निकुञ्ज मा.वि	✓	२००००
३८	जनता मा.वि - १६	✓	२००००
३९	जनता मा.वि - १४		२००००
जम्मा			६६५००

१४. सामाजिक लेखापरीक्षण: स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय मध्ये आधारभूत तह (कक्षा १ देखि ५, कक्षा १ देखि ८) सञ्चालित विद्यालयहरूको लागि प्रति विद्यालय रु १० हजारका दरले र माध्यामिक तह (कक्षा १ देखि १०, कक्षा १ देखि १२) सञ्चालित प्रति विद्यालयलाई रु १५ हजारका दरले सामाजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षण लगायतका क्रियाकलाप संचालन गर्नको लागि एकमुट अनुदान दिने व्यवस्था विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७६। ७७ को क्रियाकलाप न.२.१५.११.७९८ उल्लेख छ। पालिकाले यस वर्ष पालिकास्थित ४० विद्यालयलाई सामाजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षण गर्नका कार्यका लागि रु ४९५००० अनुदान निकासा दिएकोमा १० विद्यालयहरूले लेखापरीक्षण गराएको प्रमाण पालिकामा उपलब्ध गराएका छैनन्। प्रत्येक वर्ष सामाजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षण गराएको अनुशासन कायम नहुने अवस्था रहेको छ। अत पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रचलनले विद्यालयको आर्थिक अनुशासन कायम नहुने अवस्था रहेको छ। अत पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्न सबै १० विद्यालयहरूले लेखापरीक्षण गराएको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु १२५०००/-

सि न	विद्यालयको नाम	सा.ले.प अनुदान
१	सरस्वती जनजागृति प्रा.वि.	१००००
२	नारायणी प्रा.वि.(वडा नं १७)	१००००

३	नारायणी प्रा.वि. (बडा नं ११)	✓	90000
४	शान्ति प्रा.वि.	✓	90000
५	बालकल्याण प्रा.वि	✓	90000
६	जनविकास आ.वि.	✓	90000
७	शहिद स्मृति मा.वि	✓	95000
८	जनेकल्याण मा.वि	✓	95000
९	चण्डेश्वरी आ.वि	✓	95000
१०	जनता मा.वि.(बडा नं.६)	✓	95000
जम्मा			925000

स्वास्थ्य तथा आयुर्वेद तर्फ

४५. **औषधिको लोगो परीक्षण:** नगरपालिकाले खरिद गरेका औषधिहरुमा नेपाल सरकारको निशुल्क स्वास्थ्य कार्यक्रमका लागि भनी लोगो लगाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। नगरपालिकावाट खरिद गरिएका केही औषधिहरु परीक्षण गर्दा उक्त औषधिमा निशुल्क वितरणको लागि भन्ने लोगो नभएको पड्यो। लोगो नराखि औषधि भण्डारण गर्दा उक्त औषधि वितरण प्रकृया नेपाल सरकारले लिएको लक्ष्य अनुरूप नै वितरण हुन्दै भन्न सक्ने अवस्थामा विश्वस्त हुन सकिएन यस तर्फ नगरपालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ। नमुना छनोट गरी परीक्षण गरिएका केहि औषधिको विवरण देहायवमोजिम रहेका छन्।

औषधिको नाम	निशुल्क वितरणको लोगो भए नभएको
Albendazole	नभएको
Ranitidazine Hydrochloride tablets	नभएको
Vitamin B Complex	नभएको
Azipride	नभएको
Chlorpheniramine tablets BP 4 mg	नभएको
Calamine lotion IP	नभएको
Gamanabenzene lotion	नभएको

शर्त चालु

४६. **खर्चको मापदण्ड भन्दा बढी भुक्तानी:** प्रदेश सरकारले तयार गरेको खर्चको मापदण्ड सम्बन्धि कार्यविधि २०७५ मा तालिम केन्द्रहरु बाहेक अन्य निकायवाट संचालित सहायक स्तरको तालिम संचालन गर्दा सम्बन्धित कार्यालयले संचालन गरेको तालिममा सोही कार्यालयको स्रोत व्यक्ति भएमा कक्षा लिए वापतको पारिश्रमिक नपाइने तर कार्यपत्रवापतको रु ८०० का दरले खर्च लेखन पाउने व्यवस्था छ। पालिकावाट संचालित फलफुल तथा तरकारी मूल्य श्रृङ्खला विकास आयोजना तालिममा आन्तरिक श्रोत व्यक्ति प्रशिक्षक भएतापनी पनी प्रशिक्षण खर्च राखी गो.भौ.न.३,मिति ३। २०७६। ७। २५ मा खर्चको मापदण्ड भन्दा बढी खर्च लेखेको पाइयो। यसरी खर्चको मापदण्ड भन्दा बढी लेखिएको खर्च असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु देहायवमोजिम छन्।

मिति	कार्यक्रम	सेसन	पाउनुपर्ने(रु ८०० को दरले)	पाएको (रु १५०० को दरले)	फरक रकम
२०७६। ६। ११	उन्नत तरकारी खेती	४	३२००	६०००	२८००
२०७६। ७। १९	विषादि न्युनिकरण	१	८००	१५००	७००

२०७६।६।२९	उन्नत तरकारी	४	३२००	६०००	२८००		
२०७६।६।२७	विषादि न्युनीकरण तथा नर्सरी व्यवस्थापन	६	४८००	९०००	४२००		
४।२०७६।८।४	कृषक, सहकारी र व्यापारी विच १ दिने अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा टिप्पणिकर्ताको खर्च	१ दिन	२ जनाको ९०० को दरले रु १८००	६ जनाको रु ९०० को दरले रु ५४००	३६००		
जम्मा							
संशोधित पूर्जीगत							
१७.	आनुपातिक कट्टी: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको विल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। जस अनुसार पालिकाले वडा नं १७ को त्रिभुवन बाल मा.वि ढोकीको निर्माण कार्य गर्दा उपभोक्ता समिति र पालिकाले बेहोरे अंश उल्लेख गरी कुल रु १०३२८३७ जस मध्ये रु १००००००। पालिकाले र वांकि उपभोक्ता समितिले व्यहोरे गरी समझौता भएको देखिन्छ। निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दा प्राविधिक मुल्याकान रु १०११७७२ घटी मुल्याकान भएको अवस्थामा आनुपातिक कट्टी गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा सो गरेको नदेखिएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु	२०३९५/-					
८.	ईटा घटी / बढी खरिद: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ (१) खरिद समझौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिड विल वा अन्य कुनै विल बिजको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताब (मेजरमेन्ट बुक) मा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा दिनुपर्ने व्यवस्था छ। निम्न योजनामा उपभोक्ता समितिले पेश गरेका केहि विल परिक्षण गर्दा कुनैमा इटाको विल निर्माण कार्य भन्दा बढी र कुनैमा घटी पेश गरेको देखिन्छ। यसरी कार्यलयबाट भुक्तानी हुँदा मू अ कर सहित भुक्तानी गरेकोमा वास्तव कार्य सम्पादनको लागि आवश्यक संख्यामा विल पेश नगरी कुनैमा बढी कुनैमा कम पेश गरेको देखिएकोले बढि खरिद गरेको ४०३८ इटाको रु ४०३८० प्रयोगको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने र कम भएको ३८५४ इटाको रु ३८५४० बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धीत उपभोक्ता समितिबाट असूल गर्नु पर्ने रु	७८९२०/-					
योजनाको नाम	इट्टको गारो(घ.मि.)	खरिद संख्या	इट्टा	नापि अनुसार प्रयोग भएको इट्टा संख्या	फरक संख्या	दर	रकम रु
सिद्धेश्वर राधाकृष्ण उपभोक्ता समिति	९.५७	६८५०	५३५९	१४९९	९०		१४९९०
गोसाईबाबा आ.वि निर्माण समिति	१८.२१	१२७४५	१०१९७.६	२५४७	९०		२५४७०
जनता मा.वि.त्रिभुवनटार	१७.६७	९६५५	९८९५	२४०	९०		(२४००)
पार्क तथा मन्दिर निर्माण उ.स.	२४.३११	१००००	१३६१४	३६१४	९०		(३६१४०)
बढी संख्या				४०३८			४०३८०
घटी संख्या				३८५४			३८५४०
जम्मा							७८९२०

. बढि दर राखी भुक्तानी: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा दररेट निर्धारण समितिले

तोकेको दररेटको आधारमा नर्मस अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले देहायका योजनाहरूमा तोकिएको दर भन्दा बढी दर राखी भुक्तानी गरेको पाइयो। स्वीकृत दर भन्दा बढी दर राखी भुक्तानी गरेको उत्तर रकम असुल हुनुपर्ने रु

१२८३९५/-

योजनाको नाम	विवरण	परिमाण(घ.मी)	लिएको दर	स्वीकृत दर	फरक	रकम
रामनगर टोल बाटो निर्माण	Providing, laying , spreading, watering laying of compaction	५६६	१०८.२४	९८१	१३१.२४	७४२८१
रामनगर टोल बाटो निर्माण	Sub base	३८०	३३१४	३२५४.५२	५९.४८	२२६०२
गुन्डी ढकाहा सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	Form Work	२३३.८७	९५४.५४	८४९	१०५.५४	२४६८३
पार्क तथा मन्दिर निर्माण उ.स	Filling by ordinary soil	४८.५५	२९०	१४९.३५	१४०.६५	६८२९
जम्मा						१२८३९५

स्थानीय पूर्वाधार विकास सङ्झेदारी कार्यक्रम:

५०. जनसहभागिता नराखी सम्झौता गरेको : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०८४ को नियम ९७ (१) अनुसार रु १ करोड सम्म लागत अनुमान भएको आयोजना उपभोक्ता समितिबाट गराउन सकिने र उपनियम २ अनुसार उपनियम १ मा उल्लिखित लागत अनुमानमा मूल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागिताको अंश समेत समावेश हुने उल्लेख छ। नगरकार्यपालिकाको विभिन्न मितिको निर्णयले निर्माण कार्यमा उपभोक्ता समितिको श्रमदान २० प्रतिशत देखि न्यूनतम १० प्रतिशत जनसहभागिता हुने निर्णय गरेकोमा आ व २०७६। ७६ मा संचालन भएका स्थानीय पूर्वाधार विकास सङ्झेदारी कार्यक्रममा उपभोक्ताको लागत सहभागिता छुट दिने निर्णय नगरेकोमा समेत र सोको आधारमा जनसहभागिता नराखी सम्झौता गरी सबै लागत संसद विकास कोषबाट व्यहोरेको पाइयो। यसरी उपभोक्ता समिति मार्फत काम गराउँदा खरिद नियमावलीको पालना नगरेको कारण नगरपालिकालाई १० प्रतिशत थप व्ययभार परेको देखिन्छ। नगरपालिकाले खरिद नियमावलीको प्रतिकुल हुने गरी भएको संझौता उपयुक्त देखिएन। जनसहभागिता नभएका केहि उदाहरण निम्नानुसार छन्।

आयोजनाको नाम	सम्झौता रकम	न.पा को योगदान
नवलपुर बहुमुखी क्याम्पस कावासोती	१०००००००	१०००००००
जीवनज्योती माध्यमिक विद्यालय कावासोती	१०००००००	१०००००००
विद्युत पोल तथा सडक बत्ती उपभोक्ता समिति वडा नं ८	१७००००००	१७००००००
वि.पी स्मृति भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	४६२३०००	४६२३०००
अमलटारी मध्यवर्ती सामुदायिक होमस्टे निर्माण उ.समिति	२५००००००	२५००००००
जम्मा	१०८२३००००	१०८२३००००

१. ईटा घटी / बढी खरिद: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०८४ को नियम १२३ (१) खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताब (मेजरमेन्ट वुक) मा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा दिनुपर्ने व्यवस्था छ। निम्न योजनामा उपभोक्ता समितिले पेश गरेका केहि बिल परिक्षण गर्दा कुनैमा इटाको बिल निर्माण कार्य भन्दा बढी र कुनैमा घटी पेश गरेको देखिन्छ। यसरी कार्यलयबाट भुक्तानी हुँदा मू.अ.कर सहित भुक्तानी गरेकोमा वास्तविक कार्य सम्पादनको लागि आवश्यक संख्या अनुसार बिल पेश नगरेको देखिएकोले बढी खरिद गरेको ५७०४ ईटाको प्रयोगको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु ७०२७२।०० र कम भएको १८८२ ईटाको रु=२२८६०।००

बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धीत उपभोक्ता समितिवाट असूल गर्नु पर्ने रु==

योजनाको नाम	इटाको गारो घमि	खरिद इटा संख्या	नापी अनुसार प्रयोग भएका इटा	फरक सख्ता		खरिद दर	रकम
				कम	बढी		
ज्ञानोदय मा. वि. कावासोती	२०.३१	१३०००	१०७६४	-	२२३६	११	२४५९६
जनकल्याण मा वि कावासोती	२४.१५	१३५२४	१२०००	१५२४	-	१५	२२८६०
वि पी स्मृती भवन निर्माण उ समिति	३४.१८	१८११८	२००००	-	१८८२	१५	२८२३०
लुम्बिनी आदर्श डिग्री क्याम्पस	२५.७४	१६०००	१४४९४	-	१५८६	११	१७४४६
			कुल जम्मा	१५२४	५७०४		
					बढी खरिद		७०२७२
					कम खरिद		२२८६०

५२. बढी दरमा भुक्तानी: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा जिल्ला र नगर दररेटका आधारमा दर विश्लेषण गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले कुशनरी सालघारी सामुदायिक वन पुलचोक सडक स्तरउन्नती उ.स.लाई कुशनी सालघारी सामुदायिक वन पुलचोक सडक स्तरउन्नती निर्माण कार्यको लागि आइटम नं ३ को पि-सी-सी- कार्यको प्रति घ.मी.को मू.अ.कर सहितको दररेट रु-९५४७। ३८ हुनुपर्नेमा प्रति घ.मी. को दर रु-१०६५४। २४ ले कुल कार्य १०३। २ घ.मी. को भुक्तानी दिएको पाइयो। प्रति घ.मी. को फरक दर रु-११०६। ८६ ले उल्लिखित परिमाणको लागि बढी भुक्तानी भएको रु-११४२८। १०० सम्बन्धीत उपभोक्ता समितिवाट असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु--

३. अधुरो निर्माण कार्य: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५९ मा सार्वजनिक निकायसँग खरिद सम्झौता गर्नेले सम्झौता वमोजिम काम नगरी बीचैमा छोडेमा वा सम्झौता वमोजिम कामको प्रगती नगरेमा निजसँगको सम्झौता अन्त्य गरी विभिन्न कारवाही गर्न सकिने उल्लेख छ। नगरपालिकाले पोखरीताल मर्मत तथा पुनर्निर्माण कार्यको लागि पाइजा कन्स्ट्रक्शन प्रा लि संग रु ४२८९६। १४ मा सम्झौता गरी निर्माण कार्य गराएकोमा प्रथम विल रु १९४१०७। भुक्तानी गरी बाँकी काम अधुरो छोडेको पाइयो। यसरी बीचैमा काम अधुरो छोडदा उक्त काम पुनः अर्को निर्माण व्यवसयीबाट गराउनु परेमा पालिकालाई थप व्ययभार पर्न सक्ने भएकोले उक्त बाँकी काम सोही निर्माण व्यवसयीबाटै सम्पन्न गराउनु पर्दछ। यदि उक्त निर्माण व्यवसयीले काम नगरेमा निजको कार्यसम्पादन जमानत र धरौटी समेत जफत गर्नु पर्ने देखिन्छ।

४. राजनीतिक दल सम्बद्ध भौतिक संरचना: स्थानीय पूर्वाधार विकास सञ्चालन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ को बुँदा नं.८(२) कार्यक्रम अन्तर्गत राजनीतिक दल सम्बद्ध संगठनको पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना सञ्चालन गर्न, जग्गा खरिद वा मुआव्जा वितरण गर्न, सामग्री खरिद गरी वितरण गर्न, गैर सरकारी संस्था वा सहकारी संस्था मार्फत आयोजना कार्यान्वयन गर्न र भौतिक पूर्वाधार विकास बाहेक अन्य प्रकृतिका आयोजना छनौट गर्न नपाईने व्यवस्था रहेकोमा नगरपालिकाले रु-४६ लाख २३ हजार कूल लागत अनुमानमा वि पी कार्यमा नभई सार्वजनिक अपनत्व नहुने भएकोले यस्ता प्रकृतिका क्षेत्रमा भएको खर्च नियम संमत नदेखिएको रु--

कोम्बिड १९ तर्फ: आ व २०६७। ७७ को अषाढ मसान्त सम्मको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्न अनुसार छन।

आम्दानीको स्रोत	२०७७ असार मसान्त सम्म प्राप्त रकम	खर्च शिर्षक	२०७७ असार मसान्त सम्मको खर्च
-----------------	-----------------------------------	-------------	------------------------------

संघिय सञ्चित कोपवाट	०	राहत वितरण	३२०६८५५
प्रदेश सञ्चित कोपवाट	४०००००	क्यारेन्टिन होल्डिङ सेन्टर	१५३७०२
स्थानीय तहको आफैने बजेटवाट विनियोजन भएको	५४०००००	आईशोलेसन केन्द्र निर्माण व्यवस्थापन	८०००००
संघिय कोमिड कोपवाट	५५३२५०	जनशक्ति परिचालन	
प्रदेश कोमिड कोपवाट	१००००००	औषधि एवं स्वास्थ्य उपकरण तथा सामाग्री खरिद	३४५५७९
मौजदात		बाँकी	
जम्मा	९६०५९७५		९६०५९७५

माथि उल्लेखित खर्चको विवरण अनुसार देखिएका व्यहोरा देहायबनुसार छन्:

- कार्यालयले ४२०९ लाभग्राही परिवारलाई राहत वितरणमा रु ३२ लाख ६ हजार खर्च गरेको छ । खर्च गर्दा कोटेशन बाट गरेको देखिन्छ ।
- यस गाउँपालिकाले तयार तथा सञ्चालन गरेको २० वटा क्यारेन्टिन तथा होल्डिङ सेन्टर निर्माण गरेको देखिन्छ । जम्मा १८६ क्यारेन्टिन निर्माण तथा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च रु ५५ लाख ३ हजार खर्च गरेको देखिन्छ ।
- औषधि स्वास्थ्य सामाग्री एवं उपकरण खरिद गर्दा पटक पटक रुपमा सोझो खरिद भएको देखिन्छ ।

- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम - स्थानीय तहमा सूचीकृत वेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एकम् सामूदायिक पूर्वाधारहरूको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीय तहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरूमा नगर सरसफाई, नाली खन्ने, पहिरो सफा गर्ने, ग्राविन जाली भर्ने तथा वाटो निर्माण काम लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष १८५ जनालाई रोजगारी उपलब्ध गराई रु. २२ लाख ८९ हजार खर्च गरेको छ । लक्षित वर्गलाई १५ दिन सम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृजना भएको देखिन्दैन ।
- पेशकी बाँकी: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ मा आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा पेशकी फछ्यौट गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था भएकोमा नगरपालिकाको आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा फछ्यौट नभई बाँकी रहेको निम्नानुसार निर्माण व्यवसायीहरूको नाममा रहेको मोविलाईजेशन पेशकी रकम नियमानुसार असूल फछ्यौट गर्नुपर्छ ।

गो भौ नं मिति	पेशकी लिने व्यक्ति/फर्म/कम्पनी	प्रयोजन	रकम
४/२०७६-५-२३	ह्याविट्चाट। न्यु ड्रागन जे भि	नगरपालिकाको भवन निर्माण	५८२६४६४
२७४/२०७७-३-२६	नवलपुर कन्स्क्ट्रक्शन सर्भिस	बडा कार्यालय निर्माण	११४१६००
२९५/२०७७-३-२८	साबिक कन्स्क्ट्रक्शन प्रा ली	चक्रपथ निर्माण	१६५००००
३३०/२०७७-३-३०	नवलपुर कन्स्क्ट्रक्शन सर्भिस	बडा कार्यालय निर्माण	११३३४००
३५६-२०७७/३/३०	नवलपुर कन्स्क्ट्रक्शन सर्भिस	बडा कार्यालय निर्माण	११४१६००

८७.१. नगरपालिकाको आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा फछ्यौट नभई बाँकी रहेकोमा निम्नानुसार व्यक्ति, उपभोक्ता समिति तथा संस्थाहरुको नाममा रहेको पेशकी रकम नियमानुसार फछ्यौट गर्नुपर्ने रु

१९६१६६७८/-

गो भौ नं मिति	पेशकीको विवरण	पेशकी लिने व्यक्ति/फर्म/कम्पनी	रकम
संस्थागत			
२०/२०७७-३-२९	शिव माध्यमिक विद्यालय	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण	८०८७९४
२०/२०७७-३-२९	शिव माध्यमिक विद्यालय	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण	३६३०००
२०/२०७७-३-२९	शिव माध्यमिक विद्यालय	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण	३४७००००
२२/२०७७-३-२९	सरस्वती माध्यमिक विद्यालय	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण	९८२८८८४
३५८/२०७७-३-३१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	विद्युत पोल व्यवस्थापन	६८०००
३५८/२०७७-३-३१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	विद्युत पोल व्यवस्थापन	१८६०००
३५८/२०७७-३-३१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	सडक बत्ती व्यवस्थापन	१५२०००
३५८/२०७७-३-३१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	विद्युत पोल व्यवस्थापन	५०००००
उपभोक्ता संस्था			०
३८६/२०७७-३-३१	अरर्यौली खानेपानी तथा सरसफाइ उ स	मर्मत संहार तथा स्तरोन्ती	१०००००
६१/२०७६-१०-१३	सदरमुकाम जाने बाटो पक्की नाला निर्माण नि उ स	श्रृजन श्रेष्ठको घर देखि उत्तर बाटो कालो पत्रे	१४५०००
१३२/२०७६-१२-५	मगरकोट बाटो कालोपत्रे उ स	योजनामा लागत सहभागिता	३७५०००
१३२/२०७६-१२-५	मगरकोट बाटो कालोपत्रे उ स	दाताराम चोकदेखि शान्ति मुखिया तथा लालमनि महतोको घर हुदै टावर कटेज सम्म बाटो कालो पत्रे	७५००००
१७३-२०७७-३-२९	शेरगञ्ज टाडी थारु भिलेज संग्रालय कालोपत्रे उ स	योजनामा लागत सहभागिता	७५००००
१७३-२०७७-३-२९	शेरगञ्ज टाडी थारु भिलेज संग्रालय कालोपत्रे उ स	शेरगञ्ज टाडी थारु भिलेज संग्रालय कालोपत्रे	८०००००
२१६/२०७७-३-९	विशाल मार्ग निर्माण उ स	जनसहभागिता रकम	७०००००
३८७-२०७७/३/३१	केरुङ्गे खोला तटबन्ध निर्माण उ स	मर्मत तथा स्तरोन्ती	४०००००
३८७-२०७७/३/३१	सितामडी बाटो मर्मत समिति	मर्मत तथा स्तरोन्ती	१०००००
३८७-२०७७/३/३१	हेगौली झोझाड तटबन्ध उ स	मर्मत तथा स्तरोन्ती	८००००
अन्य			०
७३-२०७६/६/१४	एस टी इन्जीनियरिङ कन्सल्टेन्ट	सेवा र परामर्श	४००००
		कुल जम्मा	१९६१६६७८

पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन म ले फा न २७२ को अनुसूची २१ मा म्याद नाघेको पेशकी रु ८९८०४९९६ र म्याद नाघेको पेशकी रु ८६८६४६४।०० देखिएकोले उल्लिखित विवरण र सुनको विवरणमा फरक

पेरेकोले सोको वास्तविक कारण सहित पालिकाले विवरण पेश गर्नुपर्दछ ।

५८. आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट कायम चेरेखुः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७(३) मा आन्तरिक लेखापरीक्षणले औल्याएका व्यवहोराहरु अन्तिम लेखापरीक्षण हुनुभन्दा अगावै सम्परीक्षण गराउनुपर्ने नभएका निम्नानुसार देखिएका छन्:

४२३२१७

गो भौ नं मिती	वेरेजुको संक्षिप्त व्यहोरा	रकम
	शार्ट अनुदान तर्फ	
५	जनता मा वि कावासोतीलाई खेलकुद र संगीत विकासको लागि रु ४०००००। निकासा भएकोमा २ जना शिक्षकहरुलाई १२ महिनाको पारीश्रमिक स्वरूप रु १६८०००। भुक्तानी भएकोमा शिक्षक नियुक्त गरेको र पारीश्रमिक कति दिने सम्बन्धमा कुनै निर्णय नभएकोले उक्त नियुक्तीको आधार र प्रमाण पेश हुनु पर्ने रु	१६८०००
	कार्यालयले विभिन्न मितिमा बहाल कर वापत कट्टा गरेको रकम स्थानीय संचितकोष दाखिला गरेकोमा संघीय संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु	८९५९५
		२५७५९५
समानीकरण तर्फ		
असूल गर्नुपर्ने		
२८- २०७६/६/२८	घर भाडा बढि भुक्तानी	१००
५०८-२०७६/११/२०	पारीश्रमिक कर दाखिला हुनुपर्ने	३००
६१४-२०७७/२/२८	विल भन्दा बढी भुक्तानी	७०५
६-२०७६/५/३०	कम कर काटेको	२२५०
४७-२०७६/९/२१	विल नपुगा ५४०० र कर दाखिला नभएको रु ३६३७।५०	९०३७।५०
१२५-२०७७/३/२८	विल भन्दा बढी भुक्तानी	१२०५९
१०-२०७६/६/५	देवचुली निर्माण सेवाको ५० प्रतिशत मु अ कर असूल गर्नुपर्ने	८३९९
	जम्मा असूल गर्नुपर्ने	१०७६।४३।५
प्रमाण पेश गर्नु पर्ने		
८२२-२०७७.३.३१	पे फ गर्दा बिल भरपाई कम भएकोमा पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असूल हुनुपर्ने	२३४००
३८३-२०७७.३.३१	सक्कल विजक पेश हुनु पर्ने	३४५७८
	जम्मा प्रमाण पेश गर्नु पर्ने	५७९।७८
रैद्रान्तिक		
६६-२०७६/६/१३	दैनिक पत्रिकामा ३५ प्रतिशत सम्म छुट हुने गरेकोमा सोही पत्रिकामा सुचना प्रकाशन गरेकोमा छुट लिनुपर्ने देखिन्दछ ।	
१५२-२०७६.८.२३	रु २०००० भन्दा बढिको खरिदमा अनिवार्य मु अ कर दर्ता भएकासंग खरिद गर्नु पर्ने	
५८७-२०७७.१.१५	देखिन्दछ । उपभोक्ता समिति भुक्तानीमा ढङ्गा गिटी वालुवा खरिद तथा दुवानीमा भरपराईको अधारमा भुक्तानी नगरी मु अ कर विजक लिएर मात्र भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।	
	नगरपालिका भित्र रहेका व्यवसायको अभिलेख व्यवस्थित गर्नुपर्ने कर उठाउनमा ध्यान दिनु पर्ने ।	

१४६

पालिकाको संचितकोषको विवरण

अनुसुचि १

२०७६।०७।७

प्रेषण: गणकी

(रु हजारमा)

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	गत वर्षको जिम्मेवारी	आय				जम्मा आय	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	मौजूदात
				संघ तथा प्रदेश अनुदान	राजस्व वाडफाइ	आन्तरिक आय	आन्य आय						
१			१	२	३	४	५	६ (२+३+४+५)	७	८	९	१० (५+६+७+८)	११ (१+६- १०)
१	कावासोती नगरपालिका	नवलपारासी (बस्टू)	१३४३६२	४८८३२०१	१६०५५०	६७५१	७५०४१	७८६५०३	३५९६५८	४०३१२३	१२३०	७७२००२	१५८८६६३

बेरुज् बगीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरैटी र अन्य कारोबार)

अनुसुचि २

(रु हजारमा)

सि. नं	जिल्ला	स्थानिय तहको नाम	प्रारम्भिक वेरुज्			प्रतिक्रियावाट फछ्यौट			वाँकी वेरुज्			वाँकी वेरुज्			वाँकी वेरुज्				
			दफा संख्या		दफा संख्या	दफा संख्या		दफा संख्या	दफा संख्या		दफा संख्या	दफा संख्या		दफा संख्या	दफा संख्या		दफा संख्या		
			संखा	निति	क्रम	रकम	सेवानि क	लगाती	रकम	हेतुनिक	लगाती	रकम	अशुल गतिपूर्वे	असियनिक प्रभाव	राजस्व तत्त्व उत्तराधारी परा नमाएको	जम्मा	करनाली	करनाली	अन्य
१	नवलपारासी (बस्टू)	कावासोती नगरपालिका	३१	३२	३३३७५	०	१	३००	३१	३२	३००७५	२५४८	५२३६	५६७४	०	१०११०	०	११६१७	१९६१७

अनुसुचि ३

(रु हजारमा)

क्र. सं.	स्थानिय तह	जिल्ला	गत वर्ष	यो वर्षको फछ्यौट	वाँकी	यो वर्ष सम्पादन कायम		यो वर्षको वेरुज्	कुल वाँकी वेरुज्
						सम्प्रको वाँकी	वेरुज्		
१	कावासोती नगरपालिका	नवलपारासी (बस्टू)	७९१३८	५०१५१	२०१५५	५०१०८	५०१०८	५०१०८	५०१०८

२७

अधावधिक वेरुज् स्थीती

अनुसुचि ३

(रु हजारमा)

क्र. सं.	स्थानिय तह	जिल्ला	गत वर्ष	यो वर्षको फछ्यौट	वाँकी	यो वर्ष सम्पादन कायम		यो वर्षको वेरुज्	कुल वाँकी वेरुज्
						सम्प्रको वाँकी	वेरुज्		
१	कावासोती नगरपालिका	नवलपारासी (बस्टू)	७९१३८	५०१५१	२०१५५	५०१०८	५०१०८	५०१०८	५०१०८